

КИРИЛО ОСЬМАК (ОСЬМАКОВ)

До 125-річчя від дня народження

У 2014 році відбулася низка заходів, присвячених життю, творчості та державній діяльності Кирила Івановича Осьмака, одного з перших членів ВУАН. На одній з них, яка відбулася в Національній науковій сільськогосподарській бібліотеці, мені разом з колегами з Відділення фізики та астрономії НАН України — Орестом Івасишиним та Василем Шендеровським — пощастило взяти участь та виголосити вітальне слово учасникам конференції (подаю його тут у скороченому вигляді). Після завершення конференції я попросив Віктора Вергунова та Наталію Осьмак подати матеріали про К.І. Осьмака до журналу "Світогляд".

Шановні друзі, шановні колеги!

Перш за все, я щиро дякую за запрошення на таку неординарну подію, яка відбувається сьогодні в стінах цієї знаної установи — Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки. Я представляю тут космічну науку і вам добре відомо, що за радянських часів Україна відігравала важливу роль у розвитку ракетно-космічної галузі Союзу, брала участь у виконанні багатьох наукових космічних проєктів.

Настав 1990 рік, і розпочалися епохальні зміни в історії України. На другий день після проголошення

Декларації про державний суверенітет, ми, тоді ще в Академії наук УРСР, створили Український міжнародний комітет для зв'язків з українцями за кордоном (КНК) і відкрили дуже багато імен, про які раніше боялися говорити. Ми запросили багатьох людей, які пізніше стали іноземними членами НАН України. Комітет був першим, хто запросив пані **Олену Скоропадську**, і вона у 1991—2006 рр. приїжджала щорічно в Україну. Недавно видано двотомний фотоальбом про **Павла Скоропадського** та його діяльність (він скоро надійде до вас у бібліотеку). За ініціативи КНК було видано довідник про діячів УНР. У серії "Відкриття нових імен" **Кирило Іванович Осьмак** займає дуже важливе місце. І ми з вами сьогодні це розуміємо та намагаємося досягнути велич цієї видатної української особистості.

Не буду затримувати вас своїми спогадами, хочу тільки сказати, що в сучасній Україні є дві сфери, які можуть врятувати нашу державу — це *аграрний сектор* та *науково-технічні розробки*. І я кажу це серйозно. Ми не Росія, де є великі природні багатства, але ми маємо прекрасні землі й повинні зробити все, щоб наш аграрний сектор працював ефективно. Ми, науковці, знаємо, що така держава, як Україна, якщо підтримує науку (фундаментальні дослідження та розробки разом з інноваціями), тільки тоді зможе вийти на світовий рівень. І те, що тепер на науку витрачається лише 0,25 % ВВП — це недопустимо. Коли витрачається менше, ніж 0,7 % ВВП, — наука фактично стоїть, не розвивається. Така ситуація потребує серйозних змін.

Бажаю вам всім успіхів та нових звершень в ім'я розвитку української держави. ■

Ярослав Яцків

